

סוג הבחינה: א. בגרות לבתי ספר על-יסודיים

ב. בגרות לנבחנים אקסטרניים

מועד הבחינה: קיץ תשע"ה, 2015

מספר השאלון: 65,934631

נספח: תמונות 4-1

תולדות האמנות והבנתה

3 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה ארבעה פרקים.

פרק ראשון	—	התבוננות ביצירות אמנות	—	(12x2)	—	24 נקודות
פרק שני	—	נקודות מוצא	—	(14x2)	—	28 נקודות
פרק שלישי	—	אמנות בהקשרים שונים	—	(16x2)	—	32 נקודות
פרק רביעי	—	העמקה בתקופה או בנושא	—	(16x1)	—	16 נקודות
		סה"כ				100 נקודות

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין.

ד. הוראות מיוחדות: (1) אין להשתמש באותה יצירה לשם הדגמה בתשובות שונות בבחינה.

(2) בתיאור יצירות האמנות יש להשתמש בשפת האמנות.

(3) בכל מקום שנדרש לציין אמצעים אמנותיים, הבדלים וכדומה,

יש לציין שניים אלא אם צוין אחרת בשאלה.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב כטיוטה (ראשי פרקים, חישובים וכדומה).
רשום "טיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טיוטות כלשהן על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

ב ה צ ל ח ה !

/המשך מעבר לדף/

ה ש א ל ו ת

שים לב: אין להשתמש באותה יצירה לשם הדגמת תשובות שונות.

פרק ראשון — התבוננות ביצירות אמנות (24 נקודות)

ענה על שתיים מהשאלות 1-4. (לכל שאלה — 12 נקודות)

1. ציור

התבונן בציור: **חלום**, שי אזולאי, 2008 (תמונה 1 בנספח).

א. תאר את הציור בקצרה. ציין מהי התחושה שהציור מעורר בך.

הצג שני אמצעים אמנותיים שהאמן נעזר בהם כדי ליצור את התחושה שצינית, והסבר כיצד

כל אחד מן האמצעים האלה סייע לאמן ליצור תחושה זו. (8 נקודות)

ב. הצג אחד מן הדימויים שבציור, והסבר את תרומת הדימוי שהצגת להבנת היצירה.

(4 נקודות)

2. צילום

התבונן בתצלום: **רקדנית**, אמון יריב, 2011 (תמונה 2 בנספח).

א. תאר את התצלום בקצרה. הסבר את הקשר בין הדימוי המצולם ובין שם היצירה.

בסס את תשובתך על המושג "תנועה". (4 נקודות)

ב. בחר בשניים מן האמצעים האמנותיים האלה: תפיסת חלל, קומפוזיציה, פרופורציה,

והסבר כיצד כל אחד מן האמצעים האלה תורם להבנת היצירה. (8 נקודות)

3. מיצב

התבונן במיצב: **בלי כותרת (אוהל)**, איילה לנדאו, 2013-2014 (תמונה 3 בנספח).

היצירה הוצגה בתערוכה "מסעות" במוזאון ישראל, ירושלים.

א. תאר את המיצב בקצרה. האם יש קשר בין שם התערוכה שבה הוצג המיצב ובין החומרים

שמהם הוא עשוי? נמק את תשובתך. (4 נקודות)

ב. בחר בשניים מן האמצעים האלה: גודל, צורה, סמל, צבע, והסבר כיצד כל אחד מן האמצעים

האלה תורם להבנת היצירה. (8 נקודות)

4. אדריכלות

התבונן במבנה: **מרכז הספורט האוריינטלי**, שנחאי, סין, אדריכלים: גרקן, מרג ושות', 2008-2010
(תמונה 4 בנספח).

א. תאר את המבנה בקצרה. בתשובתך הצג והסבר שניים מן האמצעים האלה: איזון, סימטריה,
חלל ומסה. (6 נקודות)

ב. האם צורת המבנה מתאימה לתפקידו? בסס את תשובתך על שניים מן המושגים האלה:
מקצב, גודל, תנועה. (6 נקודות)

/המשך בעמוד 4/

פרק שני – נקודות מוצא (28 נקודות)

ענה על שתיים מהשאלות 5 - 8. (לכל שאלה – 14 נקודות)

שים לב: בכל תשובה ציין את שם האמן ואת שם היצירה.

5. אוונגרד

- א.** הסבר בקצרה את המושג "אוונגרד" בהקשר של עולם האמנות. (4 נקודות)
- ב.** הבא דוגמה ליצירת אמנות שנחשבה לאוונגרדית. ציין את שם האמן ושם היצירה. תאר את היצירה בקצרה, והסבר מדוע היא נחשבה לאוונגרדית. (10 נקודות)

6. אמנות במרחב הציבורי

- א.** בחר ביצירה המוצגת במרחב הציבורי. ציין את שם האמן ושם היצירה. ציין את המקום שבו היצירה מוצגת ותאר אותה בקצרה. הסבר מדוע היצירה שתיארת מוצגת דווקא במקום שציינת. (5 נקודות)
- ב.** הסבר את נושא היצירה שבחרת. ציין שני אמצעים אמנותיים ביצירה, והסבר את התרומה של כל אחד מהם להבנתה. (9 נקודות)

7. אמנות דיגיטלית

- א.** הסבר את ההבדלים בין יצירות שנוצרו במדיה דיגיטלית (וידאו, אנימציה, אמנות ממוחשבת, אמנות רשת) ובין יצירות שנוצרו במדיה מסורתית (רישום, ציור, הדפס). בתשובתך השתמש בשניים מן המושגים האלה: דימוי, מקור, שכפול, שעתוק, עיבוד תמונה, סאונד. (10 נקודות)
- ב.** הבא דוגמה ליצירה שנוצרה במדיה דיגיטלית. ציין את שם האמן ושם היצירה, ותאר אותה בקצרה. (4 נקודות)

8. מיצג

- א.** הבא דוגמה למיצג. ציין את שם האמן ושם המיצג, ותאר את המיצג בקצרה. (6 נקודות)
- ב.** הסבר את הקשר בין הצופה, המיצג והחלל שבו המיצג מוצג. (8 נקודות)
- /המשך בעמוד 5/

פרק שלישי – אמנות בהקשרים שונים (32 נקודות)

ענה על שתיים מהשאלות 9-12. (לכל שאלה – 16 נקודות)

שים לב: בכל תשובה ציין את שם האמן ואת שם היצירה.

9.

מאמר – "כל אדם אמן?" מאת רוני דירקטור

א. הסבר את העמדה של כותבת המאמר כלפי התפיסה "כל אדם הוא אמן". (6 נקודות)

ב. בסס את העמדה שהסברת בסעיף א' על יצירת אמנות אחת שמוזכרת במאמר.

בתשובתך ציין את שם האמן ושם היצירה. (10 נקודות)

10.

ביקור בתערוכה

א. בחר בתערוכה שביקרת בה במסגרת לימודי האמנות. ציין את שם התערוכה ואת שם המקום

שהיא מוצגת בו. ציין את סוג התערוכה (יחיד, קבוצתי, רטרוספקטיבי, נושא), ותאר את התערוכה בקצרה. פרט את האמצעים (טקסט כתוב, מדריך וכדומה) שבהם הועבר המידע על תערוכה זו ועל האמן או האמנים שהשתתפו בה. (8 נקודות)

ב. הסבר כיצד השפיעה עבודת האוצרות בתערוכה על חוויית הצפייה שלך. (8 נקודות)

11.

יחסי אמן-חברה

יש הטוענים שכדי להבין יצירת אמנות שנושאת מסר חברתי ו/או פוליטי, יש להבין את ההקשר שבו נוצרה.

א. בחר ביצירה שנושאת מסר חברתי או פוליטי. ציין את שם האמן ושם היצירה, ותאר אותה בקצרה. הסבר מהו המסר של היצירה שבחרת, ותאר את ההקשר החברתי או הפוליטי שבו נוצרה. (8 נקודות)

ב. הסבר כיצד האמן מעביר את המסר שלו ביצירה שבחרת. בסס את תשובתך על שני אמצעים אמנותיים. (8 נקודות)

12.

יחס אמן-מקום

יש יצירות שבהן משתקף הקשר בין האמן ובין המקום שהוא יוצר בו.

א. בחר ביצירה שבה משתקף הקשר בין האמן ובין המקום שהוא יצר בו. ציין את שם האמן, שם היצירה, שם המקום, ותאר את היצירה בקצרה. (11 נקודות)

ב. הסבר כיצד הקשר בין האמן ובין המקום שיצר בו משתקף ביצירה שבחרת. (5 נקודות)

/המשך בעמוד 6/

פרק רביעי – העמקה בתקופה או בנושא (16 נקודות)

בפרק זה השאלות עוסקות בארבע תקופות ובנושא אחד:

א. אמנות קלאסית ב. ימי הביניים ג. רנסנס ד. בארוק ה. אמנות יהודית
עליך לבחור בתקופה או בנושא שלמדת בהעמקה, ולענות על אחת מהשאלות הקשורות לתקופה או לנושא.

א. אמנות קלאסית – יוון ורומא בעת העתיקה

אם בחרת בתקופה זו, ענה על אחת מהשאלות 13-15. (16 נקודות)

13. אשליית תנועה

- א. בחר ביצירה שנוצרה ביוון הקלאסית ויש בה אשליית תנועה. ציין את שם היצירה, ותאר אותה. (6 נקודות)
- ב. ציין והסבר שני אמצעים אמנותיים שהאמן נעזר בהם כדי ליצור את אשליית התנועה ביצירה. (10 נקודות)

14. שער ניצחון

- א. הסבר את התפקיד של "שערי ניצחון". בחר בשער ניצחון, ציין את שמו, תאר אותו, ציין היכן הוא מוצב ומהו האירוע שלכבודו נבנה. (6 נקודות)
- ב. תאר אחד מן התבליטים בשער שבחרת. הסבר באמצעות שני אמצעים אמנותיים כיצד התבליט שתיארת מסייע לבטא את תפקיד השער. (10 נקודות)

15. דמות האדם

- א. הצג והסבר מאפיין אחד של הצגת דמות האדם באמנות יוון הקלאסית. בחר ביצירה מאמנות יוון הקלאסית שמוצגת בה דמות אדם. ציין את שם היצירה ותאר אותה בקצרה. תאר כיצד המאפיין שהסברת בא לידי ביטוי בהצגת דמות האדם ביצירה שבחרת. (10 נקודות)
- ב. בחר ביצירה מודרנית או פוסט-מודרנית או עכשווית שיש בה המאפיין אשר הצגת בסעיף א. ציין את שם האמן ושם היצירה, ותאר אותה בקצרה. הסבר כיצד מאפיין זה בא לידי ביטוי ביצירה שבחרת. (6 נקודות)

ב. אמנות ימי הביניים

אם בחרת בתקופה זו, ענה על אחת מהשאלות 16-18. (16 נקודות)

16. בזיליקה רומנסקית

א. תאר את המבנה של בזיליקה רומנסקית. בתשובתך הסבר את הרכיבים האלה: ספינות,

אפסיס, קפלות צדדיות. (8 נקודות)

ב. ציין שתיים מן המטרות של הכנסייה בימי הביניים, והסבר מדוע התאים מבנה הבזיליקה

שתיארת להגשמת מטרות אלה. (8 נקודות)

17. האמנות הביזנטית ברוונה

הפסיפסים ברוונה הם השיא של אמנות הפסיפס ושל האמנות הביזנטית.

א. בחר בפסיפס אחד, ותאר אותו. (4 נקודות)

ב. הצג שלושה מן המאפיינים של האמנות הביזנטית שבאים לידי ביטוי בפסיפס

שבחרת בסעיף א. (12 נקודות)

18. דמות האדם

א. הצג והסבר מאפיין אחד של הצגת דמות האדם באמנות ימי הביניים.

בחר ביצירה מאמנות ימי הביניים שמוצגת בה דמות אדם. ציין את שם האמן (אם ידוע)

ושם היצירה, ותאר אותה בקצרה. תאר כיצד המאפיין שהסברת בא לידי ביטוי

בהצגת דמות האדם ביצירה שבחרת. (10 נקודות)

ב. בחר ביצירה מודרנית או פוסט־מודרנית או עכשווית שיש בה המאפיין אשר הצגת בסעיף א.

ציין את שם האמן ושם היצירה, ותאר אותה בקצרה.

הסבר כיצד מאפיין זה בא לידי ביטוי ביצירה שבחרת.

(6 נקודות)

ג. אמנות הרנסנס

אם בחרת בתקופה זו, ענה על אחת מהשאלות 19 - 21. (16 נקודות)

שים לב: בכל תשובה ציין את שם האמן ואת שם היצירה.

19. מאפייני הרנסנס

- א.** הצג אחד מן המאפיינים של הרנסנס.
בחר במבנה שיש בו המאפיין שהצגת. ציין את שם המבנה ושם האדריכל שתכנן אותו.
הסבר כיצד המאפיין שהצגת בא לידי ביטוי במבנה שבחרת.
(8 נקודות)
- ב.** בחר ביצירת רנסנס ממדיום אחר — ציור או פיסול — שיש בה המאפיין שהצגת בסעיף א'.
ציין את שם היצירה ושם האמן. הסבר כיצד מאפיין זה בא לידי ביטוי ביצירה שבחרת.
(8 נקודות)

20. פרסקו

- א.** הסבר את המושג "פרסקו", ותאר את שיטת העבודה בפרסקו. (6 נקודות)
- ב.** בחר בפרסקו מאמנות הרנסנס. ציין את שם האמן ושם הפרסקו. תאר את הפרסקו בקצרה,
ציין את מקום הפרסקו, והסבר את הקשר בין מקום הפרסקו לתוכנו. (10 נקודות)

21. דמות האדם

- א.** הצג והסבר מאפיין אחד של הצגת דמות האדם באמנות הרנסנס.
בחר ביצירה מאמנות הרנסנס שמוצגת בה דמות אדם. ציין את שם האמן ושם היצירה,
ותאר אותה בקצרה. תאר כיצד המאפיין שהסברת בא לידי ביטוי בהצגת דמות האדם
ביצירה שבחרת. (10 נקודות)
- ב.** בחר ביצירה מודרנית או פוסט־מודרנית או עכשווית שיש בה המאפיין אשר הצגת בסעיף א'.
ציין את שם האמן ושם היצירה, ותאר אותה בקצרה.
הסבר כיצד מאפיין זה בא לידי ביטוי ביצירה שבחרת.
(6 נקודות)

ד. אמנות הבארוק

אם בחרת בתקופה זו, ענה על אחת מהשאלות 22-24. (16 נקודות)

שים לב: בכל תשובה ציין את שם האמן ואת שם היצירה.

22. מאפייני הבארוק

- א. ציין אחד ממאפייני הבארוק. בחר בציור, בפסל או במבנה מתקופת הבארוק.
ציין את שם האמן ושם היצירה, ותאר אותה בקצרה. הסבר כיצד המאפיין שציינת בא לידי ביטוי ביצירה שבחרת. (8 נקודות)
- ב. ציין מאפיין נוסף של הבארוק. הסבר כיצד המאפיין שציינת בא לידי ביטוי ביצירה שבחרת בסעיף א. (8 נקודות)

23. ציורי ז'אנר

- א. ציורי הז'אנר שציורו בהולנד במאה ה-17 מתארים את חיי היום-יום בחברה ההולנדית של אותם הימים.
תאר בקצרה את הרקע להתפתחות סוג ציור זה. (6 נקודות)
- ב. בחר בציור ז'אנר הולנדי מן המאה ה-17. ציין את שם האמן ושם היצירה, ותאר אותה בקצרה.
ציין אמצעי אמנותי אחד שמאפיין סוג ציור זה, והסבר כיצד האמצעי האמנותי שציינת בא לידי ביטוי ביצירה שבחרת. (10 נקודות)

24. דמות האדם

- א. הצג והסבר מאפיין אחד של הצגת דמות האדם בתקופת הבארוק.
בחר ביצירה מתקופת הבארוק שמוצגת בה דמות אדם. ציין את שם האמן ושם היצירה, ותאר אותה בקצרה. תאר כיצד המאפיין שהסברת בא לידי ביטוי בהצגת דמות האדם ביצירה שבחרת. (10 נקודות)
- ב. בחר ביצירה מודרנית או פוסט-מודרנית או עכשווית שיש בה המאפיין אשר הצגת בסעיף א.
ציין את שם האמן ושם היצירה, ותאר אותה בקצרה.
הסבר כיצד מאפיין זה בא לידי ביטוי ביצירה שבחרת. (6 נקודות)

ה. אמנות יהודית – תרבות חזותית

אם בחרת בתקופה זו, ענה על אחת מהשאלות 25-27. (16 נקודות)

שים לב: בכל תשובה ציין את שם האמן ואת שם היצירה.

25. זהות יהודית

- א. בחר באמן יהודי ובאחת מיצירותיו המשקפת את זהותו היהודית. ציין את שם האמן ושם היצירה, ותאר אותה בקצרה. (6 נקודות)
- ב. הסבר כיצד הזהות היהודית של האמן משתקפת ביצירה שבחרת בסעיף א. בתשובתך ציין שני דימויים ביצירה המשקפים את הזהות היהודית של האמן. (10 נקודות)

26. תקומת עם ישראל בארצו

- א. בחר ביצירה של אמן ישראלי שיצירותיו עוסקות בתקומת עם ישראל בארצו. ציין את שם האמן ושם היצירה, ותאר אותה בקצרה. (6 נקודות)
- ב. הסבר כיצד האמן מציג את תקומת עם ישראל בארצו ביצירה שבחרת. בסס את תשובתך על שניים מן האמצעים האמנותיים האלה: קו, אור, תנועה, נקודת מבט, חלל. (10 נקודות)

27. סמל

- א. בחר בסמל יהודי שמופיע ביצירת אמנות. ציין את שם האמן ואת שם היצירה. תאר את היצירה בקצרה וציין את מדיום היצירה. ציין מהו הסמל שבחרת, והסבר את תפקידו ביצירה. (8 נקודות)
- ב. בחר ביצירה ממדיום אחר שבה מופיע הסמל שבחרת בסעיף א. ציין את שם האמן ואת שם היצירה. תאר את היצירה בקצרה וציין את מדיום היצירה. האם תפקיד הסמל ביצירה זו דומה לתפקיד הסמל ביצירה שבסעיף א? נמק. (8 נקודות)

בהצלחה!

תמונה 1 (שאלה 1)
חלום, שי אזולאי, 2008, שמן על בד, 170x178 ס"מ.

נספח: תמונות לשאלון תולדות האמנות והבנתה

תמונה 2 (שאלה 2)
רקדנית, אמון ידיב, 2011, תצלום צבעי, 178x113.5 ס"מ.

נספח: תמונות לשאלון תולדות האמנות והבנתה

תמונה 3 (שאלה 3)
בלי כותרת (אוהל), איילת לנדאו, 2013-2014, בטון, ברזל ושטיחים, 220x220x140 ס"מ.
(הצירה הוצגה במוזאון ישראל בתערוכה "מסעות")

תמונה 4 (שאלה 4)

מרכז הספורט האוריינטלי, שנחאי, סין. אדריכלים: גרקן, מרג ושות', 2008-2010.